

Společnost pro metabolická onemocnění skeletu ČLS JEP

(org. č. 1050)

Society for Metabolic Skeletal Disease CzMA

Iniciálním datem systematické aktivity zájemců o klinickou osteologii byl u nás rok 1970. Na Hromnice odstartovaly interdisciplinární osteologické semináře ve Výzkumném ústavu chorob revmatických (nyní Revmatologický ústav v Praze), které svolali S. Havelka a J. Blahoš. V průběhu dvou následujících dekád se konalo přes 115 seminářů a později i workshopů s rostoucí účastí zahraničních hostů. V říjnu 1986 vznikla z pracovní osteoartrologické skupiny osteoartrologická sekce tehdejší Čs. revmatologické společnosti ČLS JEP. Tato sekce se jako člen European Society of Osteoarthritis (ESOA) stala i členem European League Against Rheumatism (EULAR). V roce 1991 byla sekce přijata – jako jediná sekce mezi samostatnými společnostmi – do European Foundation for Osteoporosis (EFO), a to pod názvem Section of Metabolic Skeletal Disease of the Czechoslovak Society for Rheumatology. V důsledku politických změn vznikly posléze dvě samostatné sekce, a to česká a slovenská. V Praze se konala také dvě mezinárodní sympozia zmíněné společnosti ESOA v letech 1972 a 1984, která zajišťovala naše pracovní skupina. ESOA dále participovala na mezinárodních sympozii s osteologickou tematikou pořádaných ČLS v letech 1981 a 1989.

Uvedená činnost osteologicky orientovaných českých pracovníků, podporovaná jak Českou revmatologickou společností (ČRS), tak i vedením ČLS JEP, a řada přípravných setkání vedla nakonec k tomu, že Osteoartrologická sekce ČRS podala 27. 3. 1995 předsednictvu ČLS JEP žádost o ustavení samostatné Společnosti pro metabolická onemocnění skeletu (SMOS) ČLS JEP. Návrh byl přijat na předsednictvu dne 2. 5. 1995 a plénum ČLS JEP přijalo nového člena 20. 11. 1996. Společnost je koncipována jako vysloveně interdisciplinární.

Prvním předsedou SMOS byl zvolen S. Havelka (1995–1997), od roku 1997 doposud pracuje v této funkci V. Palička, Místopředsedou společnosti je J. Blahoš a vědeckým sekretářem M. Bayer. Výbor tvoří celkem 13 členů, z toho 3 členové revizní komise. SMOS nemá sekce, zvláštní pozornost je věnována pediatrickým aspektům.

Významné aktivity

Pro širší odbornou širší veřejnost jsou nejvýznamnější akcí celostátní osteologické kongresy. V letech 1996–2003 se ji konalo šest (2krát Praha, Banská Bystrica, Olomouc, Žilina, České Budějovice), střídavě je pořádá česká a slovenská strana, což také svědčí o úzké spolupráci obou zemí v našem oboru.

Prim. Vyskočil z Plzně zorganizoval v letech 1996–2004 šest celostátních konferencí o sekundární osteoporóze.

Spektrum činnosti doplňují pracovní dny a vzdělávací kurzy k aktuálním otázkám (kupř. léčebné postupy, densitometrie aj.), které jsou zaměřeny na zkvalitnění odborné práce a na vzdělávání začínajících kolegů.

SMOS se intenzivně věnuje problémům s vytvářením osteocenter a osteologických pracovišť, jakož i návrhům doporučených standardních postupů, zejména v prevenci, terapii a diagnostice osteoporózy. Stále řeší vztahy ke zdravotnímu pojišťovnictví.

Časopis

Od r. 1996 vychází čtvrtletně Osteologický bulletin, interdisciplinární časopis otevřený otázkám týkajícím se skeletu. Jeho hlavní náplní jsou metabolické osteopatie, kde je základem komplex otázek o syndromu osteoporózy. Časopis je od roku 2002 indexován v Excerpta Medica. Redakční rada má 22 členů včetně předsedy a vedoucího redaktora. V radě je sedm zahraničních odborníků, z toho tři ze Slovenska.

Zahraníční spolupráce

SMOS je zastoupena v International Osteoporosis Foundation (M. Bayer) ve výboru národních společností, v minulém období to byl i výbor vědeckých poradců (J. Štěpán). SMOS spolupracuje v praktických otázkách se slovenskou partnerskou Spoločnosťou pre osteoporózu a metabolické ochorenia kostí – společné kongresy a využívání Osteologického bulletinu k publikování článků českých i slovenských autorů.

Ocenění

Čestné členství bylo uděleno S. Havelkovi (současně s čestným předsednictvím), J. Blahošovi, J. Kociánovi (zesnul 2002). Probíhají soutěže o ceny SMOS a Novartisů za publikace s osteologickou tematikou.

Předseda: Prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc.

Místopředseda: Prof. MUDr. Jaroslav Blahoš, DrSc.

Vědecký sekretář: Doc. MUDr. Milan Bayer, CSc.

Klinika dětského a dorostového lékařství I. LF UK, Ke Karlovu 2, 128 08 Praha 2,
tel.: 224 967 804, e-mail: mbayer@lfl.uni.cz.

Podklady zpracovali prof. MUDr. S. Havelka, CSc., doc. MUDr. M. Bayer, CSc., prof. V. Palička, CSc., a prof. MUDr. J. Blahoš., DrSc.